סמל הראל זכריה
47011
בן זהרה ויחיא-חסן
נולד ב- 1943
התגייס לצה"ל באוגוסט 1961
שרת בגדוד "ברק" (12)
נפל ב- 4.11.1974
בעת מילוי תפקידו.

Scanned with CamScanner

הראל (גייבלי) זכריה (ניקי),

בן יחיא חסן ז"ל וזהרה. נולד בשנת 1943 בעיר זאהרה שבתימן. בגיל צעיר נתייתם מאביו, שהיה רב מוכר בעירו. עול הפרנסה של המשפחה, שמונתה גם שתי אחיות מבוגרות, נפל על האם. הם עברו לגור בעדן עד לעלייתם ארצה בשנת 1949, במסגרת מבצע ימרבד הקסמים'. בבואם ארצה הופנו למושבה אבן-יהודה, בה שהו כמה מקרוביהם. על-אף מצבם הקשה לא חסכה האם כל-מאמץ כדי להעניק לבנה השכלה רחבה ככל-האפשר. תחילה למד ניקי בבית- הספר 'בכרי שבאבן-יהודה. לאחר שסיים את כיתה ה', עבר לפנימייה של כפר הנוער הדתי שבכפר-חסידים. עבר בה את שלוש השכבות: חברת הילדים, חברת הצעירים וחברת הנוער. בשלושתן נמנה עם הבולטים והמוצלחים שבתלמידים. חבריו אהבו והעריכו אותו, וכאות-הכרה בחרו בו להיות חבר בועדות בחברתיות והטילו עליו משימות וכבדות במסגרת בית-הספר. בצד הלימודים הצטיין ניקי גם בענפי-ספורט שונים, ובמיוחד בכדורגל ובכדורסל. בשנת 1959 סיים את חוק-לימודיו והתכונן לשרת בצבא.

מימי נעוריו גילה ניקי עניין רב במוסיקה. ניגן בחליל ובתוף ונהג לתת קולו בשיר. אהב לקרוא, במיוחד דברי שירה, ואף כתב בעצמו שירים בהסתר. נפשו העדינה והאצילה מצאה מסילות אל לבותיהם של חברים וחברות רבים. בחייו הקצרים הספיק להוכיח את כישוריו בתחומי-עשייה רבים, חכמת החיים שבו עמדה לו הן ביחסיו עם משפחתו והן במפגשיו עם הציבור על כל שדרותיו.

ניקי גויס לצה"ל באוגוסט 1961 והתנדב לחיל-הצנחנים, אף-כי לא בנקל קיבל את הסכמת אמו לצעד זה. עמד בקורס-צניחה, אבל עקב בעיות של בריאות הסב מקצועו לנהגות ועסק בעיקר בנהיגת רכב כבד. היה חייל קפדן ומסור, וגיליון-ההתנהגות שלו נקי מכל רבב.

כשהשתחרר מן השירות הסדיר, בראשית שנת 1964, עבד תחילה פרק-זמן מסוים כנהג שכיר ביאגדי. בהיותו פעיל בעסקי-הציבור, שנגעו לשכונתו במושבה אבן-יהודה, נתקבל לעבודה בלשכת-העבודה המקומית, ולאחר שסיים קורס להנהלת חשבונות, התחיל לעבוד כמנהל-חשבונות ביקרן פנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי-מקצועיים'. מקום-עבודה זה הציב לפניו אתגרים חברתיים לא-קלים, אך הוא זכה לשבחים רבים בזכות לבו הפתוח להקשיב ולסייע לבאים אתו במגע.

ניקי נשא לאישה את בחירת-לבו רות. הם הקימו את ביתם בשכונת עין-יעקב שבמושבה, וגולדו להם בן ובת. אהבתו לרעייתו ולשני הילדים לא ידעה גבול. עם-זאת המשיך לדאוג לאמו, שגורלה כה התאכזר לה מגיל צעיר. בשנת 1973 נתקבל ניקי לקורס לכלכלה, חברה, מנהל ויחסי-עבודה, שנערך מטעם הסתדרות העובדים. הוא קיוה, שיוכל להמשיך ולהשתלם בכלכלה גם באוניברסיטה. ניקי נקרא לתקופות רבות של שירות-מילואים פעיל. עלה לדרגת רב"ט, ולאחר קורס למש"קי הובלה הועלה לדרגת סמל. נטל חלק במלחמת ששת-הימים ובמלחמת יום-הכיפורים. מפקדיו ופקודיו כאחד העריכוהו וראו בו חבר ורע נאמן, שהתחבב עליהם ברוחו העליזה תמיד. ביום י"ט במר-חשוון תשל"ה (4.11.1974) נפל ניקי בשירות-המילואים בעת מילוי תפקידו, והוא אז בן 32, כגיל אביו המנוח בעת פטירתו. הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין שבאבן-יהודה, מקום-מגוריו.

המשפחה הנציחה את זכרו של ניקי בבית-הכנסת המקומי, וכן בהוצאת חוברת לזכרו, שיש בה, בצד דברי-זיכרון של בני-משפחה וחברים, גם שירים ודברי-פרוזה מעיזבונות של ניקי.

Scanned with CamScanner

קרבות בהם השתתף זכריה

מלחמת ששת הימים

חטיבת גולני ערב מלחמת ששת הימים (1966–1967)

בשנת 1966 מונה כמפקד חטיבת גולני יונה אפרת, מי שהיה קצין זוטר בחטיבת גולני בימי תש"ח, וזכה לפקד על החטיבה במלחמת ששת הימים. בתקופתו של יונה אפרת כמח"ט הגיע תהליך בניית העוצמה הצבאית בכלל (מאז מבצע "קדש") וטיפוח הדרג המסתער־התקפי בפרט (בתקופתו של יצחק רבין כרמטכ"ל (1964–1967) לשיא חדש. בחירת כוח־אדם מעולה ומירב המאמצים והמשאבים הושקעו בבניית הכוח ההתקפי המשוריין הנייד, כלומר: מערך גייסות השריון, המערך המוצנח, מערך חיל־הרגלים (בכלל זה חטיבת גולני וגדודי הנח"ל) ומערך הארטילריה וההנדסה. כוח הטנקים של צה"ל התעצם פי ארבעה מאז מבצע "קדש" וכלל 1100 טנקים (בתוכם 175 טנקי "שרמן" מ־51 משופרים). מרגמות 81 מ"מ ו־120 מ"מ הותקנו על זחל"מים, ומרגמת 160 מ"מ הורכבה על שלדת שרמן.

גולני כחטיבת חי"ר הפכה לכוח התקפי מנוייד (על זחל"מים) עם גדוד מרגמות כבדות (מכמ"ת) כחלק מסד"כ החטיבה. לראשונה בוצעו בשנים 1964–1967 תרגילים ותמרונים ברמה אוגדתית ("תרגיל דיביזיוני"), והושם דגש על לחימת יום ולילה ביעדים מבוצרים, שנבנו בשיטה הסובייטית.

משימות החטיבה במלחמת ששת הימים (יוני 1967)

במלחמת ששת הימים נועדה חטיבת גולני, חטיבה מס' 1, כחטיבת חי"ר סדירה מאומנת וניידת, לפעול במסגרת מאמץ ההבקעה העיקרי של פיקוד צפון, לפרוץ בעקבות חטיבה 8 בצפון רמת־הגולן ולכבוש בהתקפה דו־גדודית את כל המוצבים הסוריים ממערב למתחם זעורה: תל־פאח"ר ובורג'־בַּבִּיל הסמוכים ל"דרך הנפט" ושולטים באש ובתצפית על "דרך הפטרולים" הסורית והמוצבים שלאורכה: בַּחְרַיִית, תל־עזזיאת וח'ירבת־א־סוּדָה. לצורך ביצוע משימת ההבקעה בשטח הרדי תלול וקשה לתנועה מול מוצבים סוריים חזקים הבנויים כ"יעדים מבוצרים" קיפודיים, מוגנים בתעלות־קשר היקפיות, גידוד ומיקוש, תוגברה חטיבת גולני בזחל"מים נוספים ובשתי פלוגות טנקים מדגם שרמן מ־51 משופר מגדוד סא"ל אמנון מחטיבה 37. בו־זמנית נשלח גדוד "אריות הגולן", גדוד ביה"ס למ"כים של החטיבה בפיקוד סא"ל משה יוסף, לתגבר את החטיבה הממוכנת בפיקודו של אל"מ אורי רום ולסייע לה במשימתה: כיבוש שכם בירת השומרון.

גדוד המכמ"ת (גדוד מרגמות כבדות) בפיקודו של אלי עשת נשאר ת"פ החטיבה בשטחי הכינוס שלה בצפון עמק החולה.

Scanned with CamScanner

החטיבה נעה צפונה אל עבר עמק החולה

אל שטחי הכינוס, תנועה רגלית, לשטחי הערכות לפני קרב ההבקעה לרמת הגולן

Scanned with CamScanner

מלחמת יום הכיפורים

חטיבת גולני ערב מלחמת יום הכיפורים (אוקטובר 1973)
בחודשי החורף ובחודשי הקיץ של שנת 1973 המשיכו חיילי חטיבת גולני בשגרת אימונים ובפעילות מבצעית. באפריל 1973 קיבל המודיעין הישראלי התרעות רבות על היערכות הצבא המצרי למלחמה, שנועדה לפרוץ באמצע מאי 1973. גם הפעם העריכו ראש אמ"ן ועוזריו כי ה"סבירות למלחמה נמוכה". לעומתם העריך ראש המוסד, כי קיים חשש סביר למלחמה. שר הבטחון והרמטכ"ל לא קיבלו את הערכת אמ"ן, והורו להתכונן למלחמה במסגרת "כוננות כחול־לבן". חיילי המערך הסדיר של צה"ל ובכללם לוחמי גולני נכנסו לכוננות והחלו בפעולות שונות לחיזוק כושר הלחימה וההגנה. בחודש אוגוסט 1973 בוטלה "כוננות כחול־לבן", הוחלט לקצר את משך השירות בצה"ל ובוצעו חילופים במטכ"ל ובפיקוד הבכיר. חטיבת גולני החלה בהכנות נמרצות לקראת כנס גדול בפארק הירקון בת"א, בו אמורים היו להשתתף כל יוצאי חטיבת גולני ב־25 שנות קיומה (1948–1973) כחטיבה סדירה ולוחמת. הכנס נקבע לחול המועד סוכות תשל"ד (10.10.73), והסמח"ט סא"ל רובקה אליעז ניצח בחודשים אוגוסט־ספטמבר 1973 על ההכנות לכנס.

תדריך לפני קרב

Scanned with CamScanner

התקדמות איטית מאבן לאבן ומעמדה לעמדה

Scanned with CamScanner

מכתב מן המלחמה

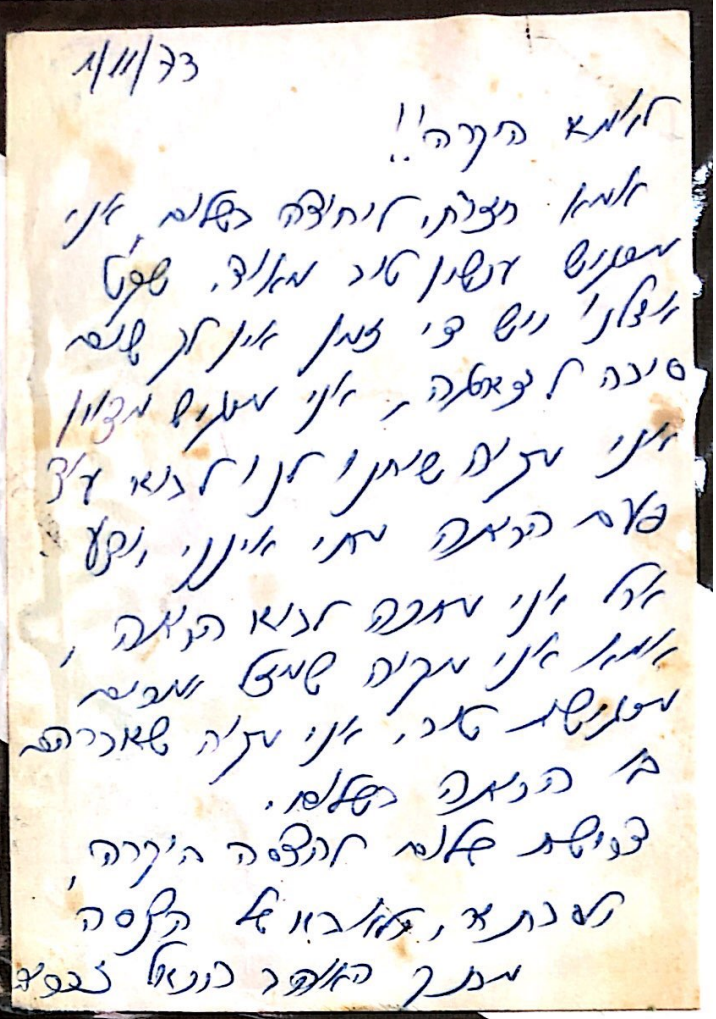

זכריה בתקופת שירותו הצבאי

Scanned with CamScanner

זכריה ורות ביום נישואיהם

זכריה, רות ובנם הבכור

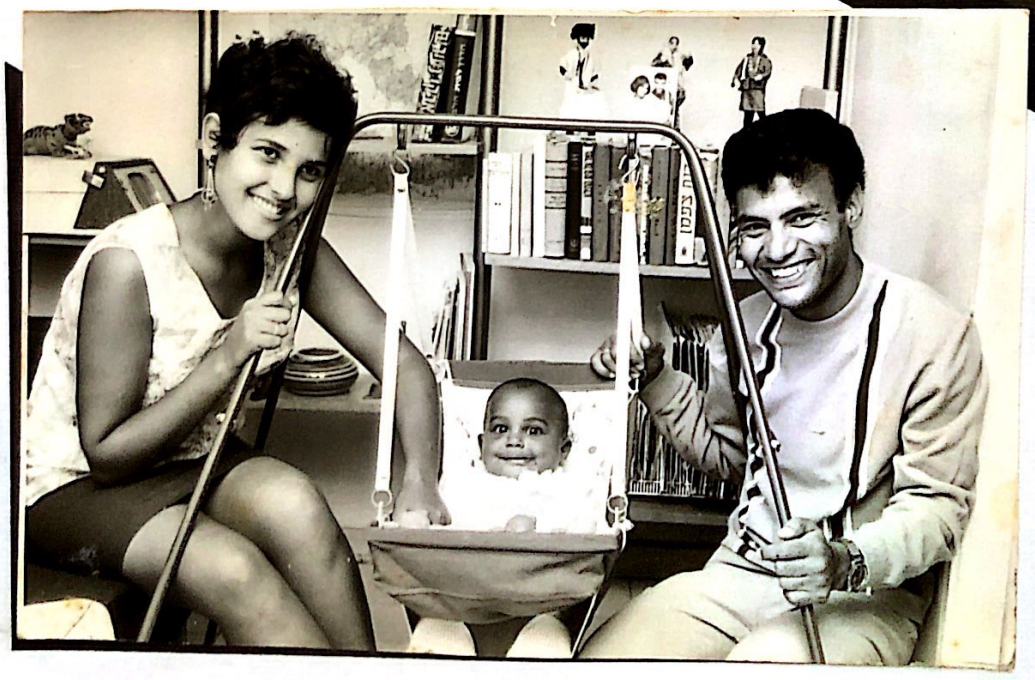

Scanned with CamScanner

ילדיו של זכריה - דרור וניבה

Scanned with CamScanner

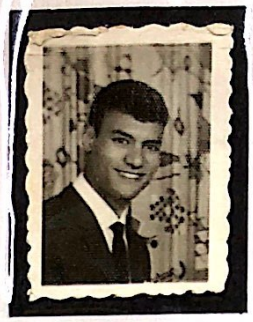

ילדי

כאשר נולד בני זכריה, שמרתי עליו כעל בבת עיני. גדלתי אותו ואת שתי אחיותיו. אביו מת בעודו ילד והוא לא הכירו, אחרי שנים רבות התנחמתי וזאת בזכות זכריה, הוא הזכיר לי את אביו. זכריה גדל ולמד דרכים סובות, דרכים נאמנות, את דרכי אביו המנוח. כאשר נשא את רות לאשה, שמחתי מאד וכל המשפחה ברכה אותו ברכות נאמנות. נולדו לו שני ילדים בן ובת, אשר האירו את עיני ושכחתי מעט מסבלי הרב. בלבי אמרתי, בני ידאג תמיד למחסורי. עם כל בקשה או בעייה באתי לביתו לספר לו והוא עם החיוך החם והמלבב אמר, "אמא אל תדאגי הכל יהיה בסדר, שמחי שיש לך בן כמוני". אושרי היה רב עם בני זכריה; ושמחתי היתה כפולה כשראיתי את ביתו מתנוסס לתפארת.

אבל שמחתי הפכה לעצב ולינון גדול מנשוא. עצב שילווה אותי כל חיי. כאשר בקרתיו קיבל את פני באומרו: "הנה האמא הצעירה שלי באה"; וטייע לי לעלות. בשבתות כאשר אכלנו בצותא ארוחת בוקר צחקנו וסקרנו את ימות השבוע שחלפו, לא יחזרו הימים היפים "ההם"?

אתפלל לאלהים, תן לי כוח להחזיק מעמד עד שדדור נכדי יגדל אולי אראה בדמותו את בני זכריה.

אלוהים תן כוח לאלמנתו רות לגדל את ילדיו בכבוד, כיאה לאביהם המנוח. תן כוח למשפחה הזאת לגדול ולהאריך ימים. כי נחמתי תהיה בהם, בדרור וניבה אראה את בני שהלך לעולמים.

א מ א

Scanned with CamScanner

החבר דוד מספר על חוויות משותפות עם זכריה

גלקי חבר ילדות

רבות נאמר ונכתב אודות אישיותו הייחודית ופועלו הרב ובכלל זה התיחסותו המבוגרת והאחראית בטפול בעניינים שונים, אולם כידיד הקרוב מילדות, רוצה הייתי להאיר ולחציג דמותו כפי שהכרתיה אני, בעיקר משך שבע חשנים בהם גדלנו יחד, בילינו יחד כחברים לקבוצה ולכתה, ב"כפר הנוער הדתי", כלומר, מתקופת הילדות ועד לגיוסנו ל-צה"ל.

כבר בימים הראשונים שהגענו לכפר הנוער, נרקמה ידידות כנה בינינו, אשר היו לה עליות וירידות במשך השנים בהם שהינו בכפר הנוער הדתי. אולם לשיאה הגיעה לפני גיוסנו ל-צה"ל ובשנים שלאחר מכן. זכור אני את ג'קי כילד עליז ושובב הוא הרבה לשחק בעיקר כדורגל, היה השחקן הטוב ביותר בקבוצה. אולם כבר אז ידע מתי ואיך להתייחס לענינים במשקלם הנכון, זו היתה גם אחת הסיבות שהוא שימש זמן רב כ"ועד הקבוצה" בכפר הנוער. אם זה בבית-הילדים, בקבוצת הצעירים או כאשר היינו בקבוצת-הנוער.

נראה לי שנישאתו ההגיונית והמעשית לטפול בעניינים שונים ובעיקר ביחסי-אנוש היתה טבועה בו מילדות. זכור אני אותו יום בו שחקנו כדור-רגל, היינו עדיין ילדים, בבני שתים-עשרה שנה, תוך כדי משחק בעסחי על מגן-דהוא, עזבתי את המגרש והלכתי לחדרי. לאחר מספר דקות, נגש אלי ג'קי, שם זרועו סביב כתפי ואמר, פחות או יותר בנוסח זה: "ראה דוד יש רצריך

לעיתים לוחץ ולחבליג, גם אם אתה משוכנע בצדקתך". באותו מעמד לא התייחסתי במיוחד לדברי חכמה - שבנוע אלה, רק לאחר שבגרתי יותר התחלתי לרדת לעומקם של דבריו, וגיליתי עד כמה חכמת חיים היתה תמונה בהם.

ג'קי אהב את הקריאה, הפתיבה ובמיוחד שירה. לעיתים, בשהיינו יושבים בשעות הערב להנפש על הדשא, היה מוציא את חליליו ומחלל. מאז נהגינו לשמע מנגינתו. תמיד התפעלתי וקנאתי בו, כיצד הוא מצליח ל"סלסל" בנגינתו ולתת לשיר לווי רקע, במנגינה מתמשכת. לעיתים ניסיתי לחקותו, אך לא בהצלחה יתרה.

ביציאה לטיולים השונים בחיק הטבע, בנסיעות הקבוצתיות הארוכות (כמו זו ל"באר-אורה" לבלוי שלושה שבועות במסגרת חגד"נע) תמיד הוא ארגן את השירה בצוותא. וכשוצאנו לצעדת ארבעת הימים ועלינו לירושלים, מי היה המתופף אם לא ג'קי. הוא אהב לחיות, בכל דבר חפש את התבונה והיופי. גם התחבב על הבחורות חיפות והמוצלחות בכפר הנוער הדתי. ובנושא זה זכה לחצלחה רבה.

למרות היותו רציני בדר"פ, לא חסרה בו גם שובבות. אזכור אחד ממעשי חקונדס, אשר נהגנו להעלות ולחזכיר שוב ושוב בכל פעם שג'קי ביקר בביתנו.

בתקופת החופש חגדול, בשעות אחה"צ, היינו נתקפים לעיתים בשעמום בלתי-נסבל, היינו בטלים משעורים, העבודה בשדה הסתיימה ומה אפשר לשבת אצל הבנות? בשעות שכאלה היינו

Scanned with CamScanner

מתלכדים, חבורה כמעט קבועה בת-חמישה חברים, ביניהם ג'קי ומתכננים "קומזיץ". לעת ערב היינו נכנסים ללול, סוחבים מספר תרנגולות ולאחר שחיטה כדת וכדין היינו עולים ל-"כבוש" (מקום בריכת המים מבפר הנוער) וכאן נותנים פורקן מלא למתח שהצטבר גם בשלבי הסחיבה והשחיטה.

אגב - בנושא השחיטה היו תמיד חלוקי דעות וויכוח עז-ביותר. הבעיה היתה האם לקחת את התרנגולות לשוחט מוסמך - אשר מתגורר ב"כפר-חסידים" = הכפר השכן, או לשחוט אותן בעצמנו, היציאה לכפר-חסידים הוחה כרוכה בסיכון רב.

במוצאי-השבתות נהוג היה, בכפר הנוער הדתי, לערוך רקודי-עם בחדר האוכל הגדול. אולם היתה גם קבוצת חברים ביניהם ג'קי, שחשבו שמעניין יותר לרקוד "רקודי-שחימות" (רקודים סלוניים) שהיו אסורים בתכלית האיסור. לשם כך, היינו מארגנים מספר בנות מהקבוצה הצעירה יותר ומקבוצתינו וחומקים למקומות שונים ומוסתרים, אשר שימשו כ"במת הרקדים" בגון: גג המעבדה לכימיה, המרפאה, ת"כבוש", דיר-העגלות החדש ועוד.
הבעיה העיקרית היתה השגת טרנזיסטור. משימה זו הוטלה בדר"כ על ג'קי אשר עשה זאת בעזרת קשרים הטובים.

בקשר להקודים אלה זוכר אני שבאחת הפעמים שרקדנו בדיר-העגלות החדש, פרצו העגלות בגעיה. הבנות שנבהלו מאד נטשו את בני-זוגם ונמלטו בבהלה מהדיר ואנו הבנים פרצנו בצחוק היסטרי, אינני יכול לשכוח כמה צחקנו באותו לילה. היה זה צחוק מדבק, עם כל הלב.

Scanned with CamScanner

קורוזו נוסף מבמת-הרקודים הסלונים היה באחד ממוצאי-השבתות בתקופת החורף. גשם שוטף ירד ללא-הרף, והרי לא נוותר על הרקודים. וכך שרכנו דרכינו למרפאה כאן יכולנו לרקוד באין מפריע ובחום מהנה. בחצות הסתיימה מוסיקת-הרקודים ששודרה בקול-ישראל, אולם עסב האוזרה החמה, נמשכו הרקודים לצלילי הברמוס והגשם השוטף, עד לשעה שתיים וחצי אחר חצות, העיקר לא לשחרם מחבוק את בת-הזוג הצמודה כל כך, כאשר הגענו לחדרנו לא הוה גבול לצחוק באשר כל אחד מאתנו סיפר כיצד הוא "רקד";

ג'קי היה, בדר"כ עצמאו במחשבותיו וודע לקראת מה הוא הולך. נוכחתי בכך כאשר סוימנו את השמונות ועמדנו להתגיס ל-צה"ל. כמעט כל המחזור שלנו התגיס יחד במסגרת גרעין נח"ל, אולם ג'קי העדיף להתנדב לצנחנים, לא התפלאנו על כך, כי ודענו שאוהב הוא אתגרים ובאותה עת ההצטרפות לצנחנים היתה אתגר עבורו, והוא הגשום זאת.

בתקופת שרותנו ב-צה"ל הרביתי לבקר בביתו בעין-יעקב. הוא גר עם אמו, הם קבלו אותי בחום ובאהבה, אצלו אכלתי וישנתי בעת שבקרתי במקום, ניתנה לי הרגשה של כן-בית וכך באמת חשתי.

בבקוריי הרבים בביתו בעין-יעקב, למדתי לדעת ולהכיר עד כמה היה ג'קי דמות מרכזית במקום. נוכחתי במרץ, ברצון וביכולתו לארגן דברים שונים, כגון: מועדון הנוער.

כחייל במדים ראיתיו לאחרונה בתקופת - מלחמת יום הכפורים. נפגשנו בפאיד, באקראי, אינני יכול לתאר את הפגישה המדגשת הזו, רק אז חשתי במה היינו קרובים בנפשנו. הוא הבטיח שבסיום המלחמה יבוא לבקרני. הוא קיים זאת לאחר מספר חודשים. שוב ישבנו על הספה בביתנו, ספר לי את תבניותיו לעתיד, העלנו זכרונות מתקופת המלחמה ומהחוויות בכפר הנוער תוך שהוא מקרקר בצחוקו המדבק.

זכרו יהיה נצור עמי לתמיד, יהיה זכרו ברוך.

ערב יום הזכרון תשנ"ב, במלאת 18 שנה למותך,

היום יום מיוחד עבורנו, אחי, האם הרגשת החלטה של ישראל

אנחנו אוהבים אותך אשתך וילדך כן!

במהלך השנה לטלויזיה בקשו ראיון עם בני. המשפחה הקרובים ובעיקר בקשו לשמוע שירים אחרי מותך. זה היה היום שבו אמא שמעה קודם לכן ההצעה, ניסתה להתקשר אשה גם אותה לא ראיתי: אני אל המכונית לשאול אם הוא רוצה לראות את הקומה למעלה ולחקור את הסכימה, מההיסטוריה של התדריך נראה היה כאילו תופסים אותך בשוחה מהפה אולי תבוא ותאמר אני כאן! וכשלא? מצאו אמרה המשפחה את 18 השנים: "אין מה לעשות, זה הגורל שלי" שאני מחכה את בנה היחידי ורואה רק את תמונתו תלויה על הקיר.

גם לך אחי! אמא גיבורה. בסוף הראיון הסבירה את כל מלה פנימה והסבירה לבטא את עצמה בכל שאלה שנשאלה ע"י המראיין. וספרה בבהירות את קורות חייך עד שהלכת מאיתנו. עם הרבה רגש וכאב שמרה על זכרונות המשפחה השונות ואף דמעות בעיניה. למרות שהיה קשה משפחות שכולות רבות לפנינו.

ערב יום הזכרון במדינה השנה יהיה יום מיוחד
עבורנו שונה מכל שאר השנים.
שנה בה התבססו כל המשפחות שאהבת יחד
מהמתנן ועבודה בזכרך.

יהי זכרך ברוך.

מאחותך

29.8.94

מכתב לאמא יקר. שאוננה:

אמא היקרה חג ראש השנה מתקרב
לאן אלך ואיפה אוכל את החג
הזה. בינו הרים. ואני אפולו לא
ובולה להזמין את הנלבה שלו
אוכלי זה אבו מכאוב לי בו
אני אוהבת לחגוג עם הנכדות שלו
והנלבה, אבל בעזרת השם ובעזרת
התפלות שלך, שאני מאוד מבקשת
שתתפלל שנכלים להקות את הבית
הזה ללא מכאובים ולא הכואבים
שנוכל אני ובעלי להתבדר על
כל המכשולים שיעמדו לפנינו
ושנהיה בריאות להנות מהבית
הזה שנבנה ברך אמא היקרה
את הנלבה שלו והנכדות שלא
ואוונה להם כל רע. ברך את אמא
שלנו היקרה, בו היא הימיכה

שאלות אלו פונה בשעת צרה
אתו הוגה והאלהות הטהור והצן
אתה מהאדמה הטובות אותך
ברך את המשפטים הקטלה הצאל.
המתגעגת אלוך מצו שנה ושנה
ברך את האחות מעיר והנדיר והבעל
והנכדים שלה.
ברך את האחות הצפה והנדיר
שלה את הנדיר שלך ברך אתו
בקדור אלו שאלתת לך
שנה טובה ומתוקה
תנוח על משכבך בשלום
וומתקו לך רגבו אדמתך
ת.ר.צ.ב.ה.

אחותך שעצרת לו
הרבה
מצל

5.9.95

לאחי אוי שם במרומים כל שנה הדעדועים
גברים ונאבים
צכרים יקיר לנו והיחוד
הרבה שאילים אלנו הולדים שלו ודם הנכבדים
אך הוה הציב שאת אוהבת אלת כלך
שאת שמות החבה שלו כארת לנו הכן שלו קראת
על שמו הראל צכרים ושתגוסתו הלהתו לאחבה
בבה שרש בדור בדמנוים את אחי הקטן שנולד
לחר מותו קרת גיקי ולא אסתם קאת לוקכך
אלה בגלל שחלת את בהרון ואשה אמר לך
בקלים תקראו לבן גקי שגדל
ויזחק ברוחב את את תקראוו לו
וזה ושמע את שמו הע הדוית שלו
הומד לא רחור מבתך ונכך והיה
אבל אחר שגדל בנו והגוע לגיס אמר
אמא את לתסרדוו לו ללכת לוחובר קרבו
מפנו שאנו משיך את דרכו על ציבי
צכרים הראל (גקי) כגלנו
והוא מלמעלה ושמר עלו ועל
הכל הרוליה באשר הם שלוך
כיתבת אחותך הגולה מרום צכרים
שאינה שיכחת אותך לעולך

מכתב לאח יקר שאוננו!

צכרוה אחי היקר מה אומר ומה אספר
קשה לו לכתוב דבר לצרך אני עדין
לא מעקלת שנעלמת מהעולם ואתה הוות כמו
פרח רענן; אמא שלנו שמחה עלינו בל כך
מתומן סחבה אותנו על הגב וך ביד החצוקה
בשלשה ותומה טהלה וגודלה אותנו באהבה
ועליך שמחה בל-כך, ורק הדבא, לא הדלת
לשמור עליך אחי! בנהוה שהנצל האוכזר רדה
אחרת. אבל דע לך אחי היקר שבל עדיך אין
שמחה בלבנו, נשארנו ותומות גם מאב. יקר
וגם מאחי שחשבנו שהוה אבונו, אחי היקר
אני נבר סבתא. לנכדיה לבנו תהותו בשנך
"צכרוה"; אך להחצור אותך אחי אוש לא
יכול. אחי היקר בנך האהוב מתחתן מה
חבל שאותך לא אהוה מובל את החתן לחופה.
שמחה תהוה, אבל דמותך תחסר לנו ומו
אדע איך אמא תרגיש אז
והוך צכרך ברוך מהאחות והאמא

3-9-96

אמי היקר

אמי היקר. הדמעה שצלמה
עדיין לא יבשה
קולות הבכי הצורמים
בראשי עוד מהדהדים
הנשימה שנעתקה מגופי
עדיין לא חזרה
ואת מצמן שם למעלה
ומתי תשוב בחזרה

נכתב בינם. ג.

אחותך האוהבת לעולם לא תשכח.
אחותך האוהבת לעולם לא תסלח
ואתה שם למעלה קרוב לאלוהים.
אחז בידם ומשחק עם מלאכים.
ובאחד הימים אנחנו נפגש.
ואז אספר לך על כל שהתרחש
ואתה שם למעל לשלומנו חושש
אחותך האוהבת מרים.

תאחות הדסה

ובני המשפחה

Scanned with CamScanner

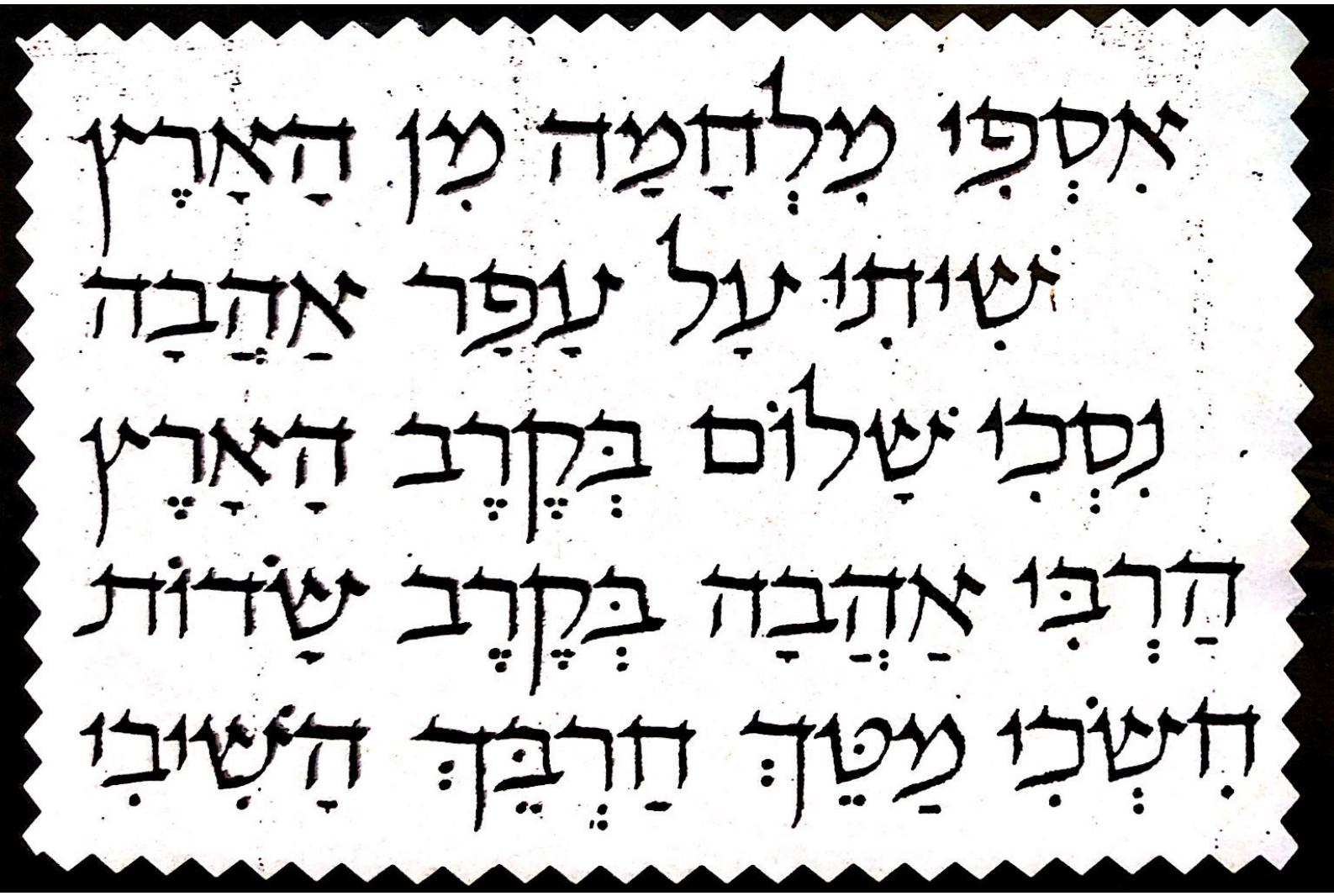

אִסְפִּי מִלְחָמָה מִן הָאָרֶץ

שִׁיתִי עַל עָפָר אַהֲבָה

נִסְכִּי שָׁלוֹם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ

הַרְבִּי אַהֲבָה בְּקֶרֶב שָׂדוֹת

חִשְׂכִּי מַטֵּךְ חַרְבֵּךְ הָשִׁיבִי

Scanned with CamScanner

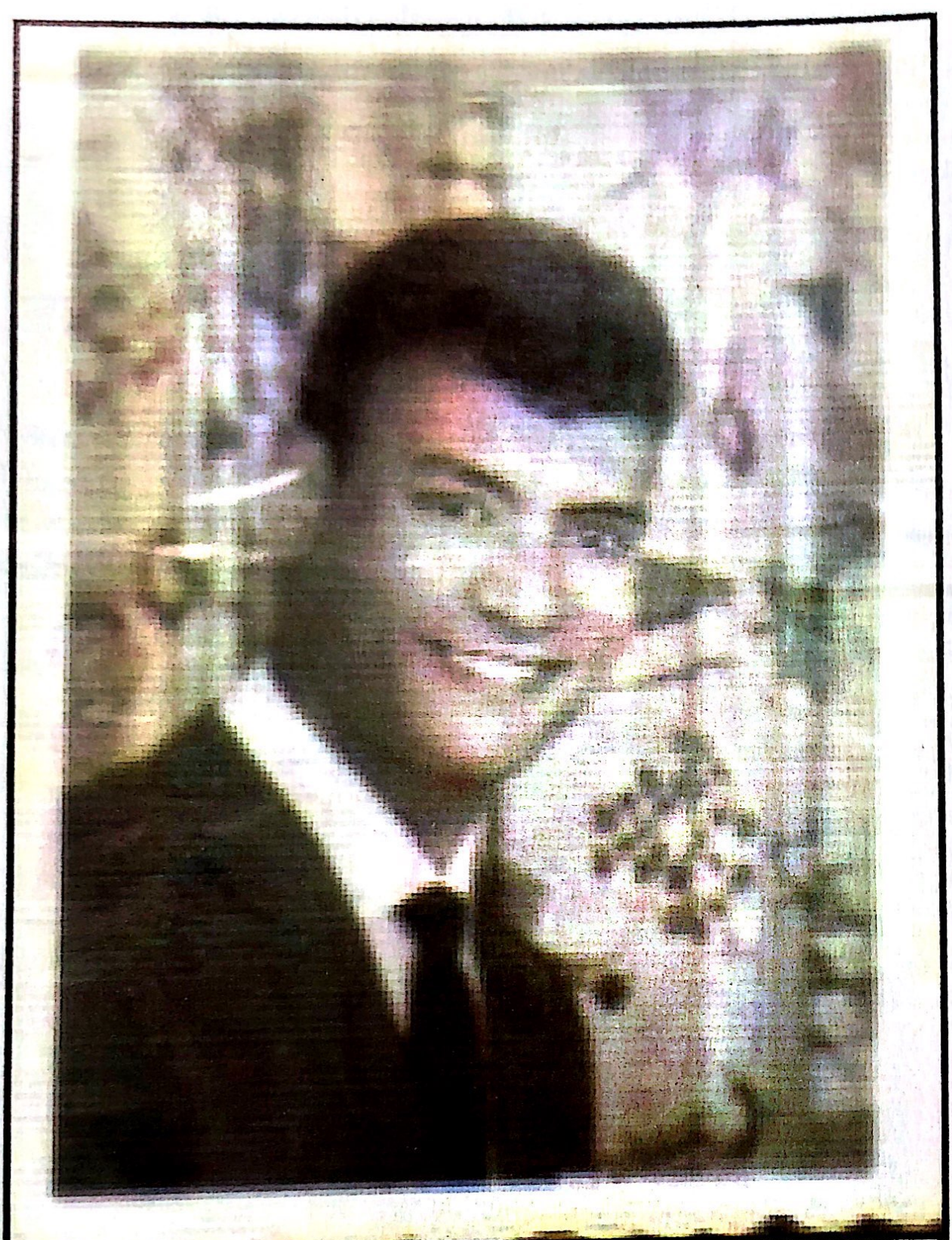

זכריה הראל ז"ל

Scanned with CamScanner